

2.3.5 **wzywa** Komisję Europejską do popierania pracy społeczeństwa obywatelskiego reprezentującego mniejszości narodowe w Chorwacji i do opracowania rocznego sprawozdania na temat przestrzegania praw mniejszości narodowych, ze zwróceniem, w razie potrzeby, szczególnej uwagi na praktykowanie dwujęzyczności w administracji lokalnej i regionalnej;

2.3.6 **proponuje**, aby począwszy od 2007 r. Chorwacja została włączona do wspólnotowego programu wsparcia dla

organizacji działających w dziedzinie aktywnego obywatelstwa europejskiego (uczestnictwo obywatelskie);

2.3.7 **sugeruje**, aby Komisja Europejska zwróciła się do rządu chorwackiego o umożliwienie przedstawicielowi społeczeństwa obywatelskiego UE udziału w roli obserwatora w utworzonej przez ten rząd Radzie na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

Bruksela, 27 kwietnia 2006 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Michel DELEBARRE

Opinia Komitetu Regionów w sprawie

- komunikatu Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów „Wspólna agenda na rzecz integracji – rami integracji obywateli państw trzecich w Unii Europejskiej”
- komunikatu Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów „Związek pomiędzy migracją i rozwojem: konkretne kierunki działania w zakresie partnerstwa UE z krajami rozwijającymi się”
- wniosku Komisji dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspólnych norm i procedur dla państw członkowskich dotyczących powrotu nielegalnych imigrantów z państw trzecich

(2006/C 206/06)

KOMITET REGIONÓW,

uwzględniając komunikat Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów w sprawie: „Związek pomiędzy migracją i rozwojem: konkretne kierunki działania w zakresie partnerstwa UE z krajami rozwijającymi się”, COM(2005) 390 końcowy oraz komunikat Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów w sprawie: „Wspólna agenda na rzecz integracji – rami integracji obywateli państw trzecich w Unii Europejskiej”, COM(2005) 389 końcowy,

uwzględniając wniosek Komisji dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspólnych norm i procedur dla państw członkowskich dotyczących powrotu nielegalnych imigrantów z państw trzecich, COM(2005) 391 końcowy,

uwzględniając decyzję Komisji Europejskiej z dnia 1 września 2005 r. o zasięgnięciu opinii Komitetu w tej sprawie zgodnie z art. 265 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską,

uwzględniając decyzję Przewodniczącego Komitetu z dnia 23 września 2005 r. o powierzeniu przygotowania opinii w tej sprawie Komisji ds. Stosunków Zewnętrznych,

uwzględniając art. 63 Traktatu WE,

uwzględniając dyrektywę Rady 2004/83/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie minimalnych norm uznawania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców za uchodźców lub osoby, które z innych względów wymagają ochrony międzynarodowej, statusu tych osób oraz zakresu przyznawanej pomocy,

uwzględniając dyrektywę Rady 2004/81/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentu pobytowego wydawanego obywatelom państw trzecich, którzy są ofiarami handlu ludźmi lub podlegali działaniom ułatwiającym nielegalną imigrację, którzy współpracują z właściwymi władzami,

uwzględniając dyrektywę Rady 2003/109/WE z dnia 25 listopada 2003 r. dotyczącą statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi,

uwzględniając swoją opinię w sprawie: „Zielona księga w sprawie podejścia UE do zarządzania migracją ekonomiczną” (CdR 82/2005 fin),

uwzględniając swoją opinię w sprawie komunikatu Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów w sprawie imigracji, integracji i zatrudnienia (CdR 223/2003 fin), Dz.U. UE nr C 109 z dn. 30.04.2004, str. 0046-0049,

uwzględniając projekt opinii (CdR 51/2006 rev1) przyjęty dnia 2 marca 2006 r. przez Komisję ds. Komisji ds. Sprawowania Rządów w Europie oraz Przestrzeni Bezpieczeństwa, Wolności i Sprawiedliwości (sprawozdawca: **Andreas SCHIEDER** (AT/PES)),

przyjął na 64. sesji plenarnej w dniach 26 - 27 kwietnia 2006 r. (posiedzenie z dnia 27 kwietnia) następującą opinię:

I. **KOMUNIKAT KOMISJI DO RADY, PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO ORAZ KOMITETU REGIONÓW W SPRAWIE: „WSPÓLNA AGENDA NA RZECZ INTEGRACJI – RAMY INTEGRACJI OBYWATELI PAŃSTW TRZECICH W UNII EUROPEJSKIEJ”, COM(2005) 389 KOŃCOWY**

1. Stanowisko Komitetu Regionów

Komitet Regionów

1.1 **z zadowoleniem przyjmuje** fakt, że omawiany komunikat stanowi reakcję Komisji na przedstawione jej zaproszenie Rady Europejskiej do złożenia propozycji dotyczących spójnych europejskich ram w zakresie integracji obywateli państw trzecich;

1.2 **stwierdza**, że w swoim pierwszym dokumencie Komisja koncentruje się przede wszystkim na propozycjach konkretnych działań na rzecz konsekwentnego wprowadzania wspólnych podstawowych zasad integracji, jak również na mechanizmach wsparcia wspólnotowego (nowe możliwości działania na szczeblu wspólnotowym i krajowym, nowe sposoby zapewniania spójności pomiędzy działaniami podejmowanymi przez UE oraz działaniami na szczeblu krajowym);

1.3 **stwierdza**, że zamieszczona w komunikacie tabela zawierająca przykładowe działania zarówno na szczeblu krajowym, jak i wspólnotowym, opiera się na wspólnych zasadach integracji (przyjętych przez Radę Europejską w listopadzie 2004 r.), „Podręczniku integracji”, działaniach przygotowa-

wczych programu INTI oraz na przygotowaniach do ustanowienia Europejskiego Funduszu Integracji;

1.4 **ubolewa**, że kolejność złożonych przez Komisję propozycji nie odzwierciedla ich uszeregowania pod względem ważności. Zgodnie z jej wolą ustaleniem priorytetów powinny zająć się same państwa członkowskie;

1.5 **przyjmuje z zadowoleniem** pogląd Komisji, że integracja jest procesem dwustronnym;

1.6 **uznaje za istotne** przewidywane wzmożenie działań na rzecz zwiększania „zdolności społeczeństwa przyjmującego w zakresie dostosowania się do różnorodności” (poprawa zrozumienia i rozpowszechnianie wiedzy na temat kwestii międzykulturowych, akceptacja imigrantów), jak również zwiększania „roli instytucji prywatnych w zarządzaniu różnorodnością” oraz „współpracy z mediami” (wspieranie tworzenia dobrowolnych kodeksów postępowania);

1.7 **przyjmuje z zadowoleniem** fakt, że integracja dokonywać się ma w oparciu o poszanowanie podstawowych wartości Unii Europejskiej. Należy tutaj wymienić przede wszystkim wymiar obywatelski w programach wprowadzających;

1.8 **przyjmuje z zadowoleniem** uwagę, którą poświęca się w komunikacie edukacji oraz **podkreśla** konieczność wprowadzenia w tym obszarze specyficznych instrumentów i środków, które pozwolą na pełne włączenie imigrantów w system edukacji kraju przyjmującego i tym samym w jego społeczeństwo;

1.9 **podkreśla**, że zatrudnienie postrzegać należy jako kluczowy element procesu integracji. Przede wszystkim ważne są innowacyjne pomysły na rzecz zwalczania dyskryminacji, uznawania wykształcenia i doświadczenia zawodowego – za pośrednictwem procedur wspólnych dla wszystkich państw członkowskich, uczestnictwa partnerów społecznych w realizacji działań, wspierania zdolności szkoleniowych małych przedsiębiorstw, organizacji zawodowych i związków zawodowych, jak również pozytywne środki wspierające zatrudnianie imigrantów. Podkreśla, że ustanowione powinny zostać ogólnounijne, jednakowe, jasne i niedyskryminujące kryteria oceny systemów kształcenia poszczególnych krajów i doświadczenia zawodowego obywateli z państw członkowskich UE;

1.10 **podkreśla**, że integracja jest dynamicznym, dwukierunkowym procesem wzajemnego dostosowywania się. Inicjatywy wprowadzające i doradztwo sprzyjające budowaniu zaufania odgrywają zatem istotną rolę;

1.11 **przypomina, że ważne jest**, by na wartości podstawowe UE uwrażliwiać zarówno imigrantów, jak i ludność mieszkającą;

1.12 **podkreśla**, że istotnym elementem procesu integracji jest rozwijanie dostępu do rynku pracy i możliwości szkolenia zawodowego oraz uznawanie świadectw i doświadczenia zawodowego;

1.13 **z zadowoleniem przyjmuje** fakt, że przewiduje się zwiększanie zdolności porozumiewania się publicznych i prywatnych usługodawców z obywatelami państw trzecich poprzez służby tłumaczeniowe, umiejętności międzykulturowe, zarządzanie międzykulturowe oraz programy doradztwa;

1.14 **przyznaje**, że należałoby wspierać częste kontakty pomiędzy imigrantami a członkami społeczeństwa przyjmującego, wspólne fora dyskusyjne, dialog międzykulturowy, nauczanie o imigrantach i ich kulturze oraz poprawę warunków bytowych w środowiskach miejskich;

1.15 **zwraca uwagę**, że możliwość pielęgnowania różnych kultur i religii jest zagwarantowana Kartą Praw Podstawowych i należy jej przestrzegać, chyba że koliduje to z innymi nienaruszalnymi prawami gwarantowanymi na szczeblu UE, z Powszechną Deklaracją Praw Człowieka lub z prawem krajowym;

1.16 **podkreśla** znaczenie udziału imigrantów w procesie demokratycznym oraz kształtowaniu polityk i środków integracyjnych, zwłaszcza na poziomie lokalnym;

1.17 **przyjmuje z zadowoleniem** fakt, że lista przykładowych działań jest obszerna i obejmuje wszystkie znaczące

obszary integracji. Pod tym względem może ona stanowić cenny punkt wyjścia do ujednoczenia polityk integracji w państwach członkowskich;

1.18 **zwraca uwagę** na potrzebę określania jasnych celów. Powinny one podlegać kontroli przy pomocy wskaźników i mechanizmów oceny, by umożliwić efektywniejsze dostosowanie działań, ocenę postępów integracji oraz wymianę informacji;

1.19 **postrzega** współpracę i wymianę informacji **jako niezwykle istotne** (krajowe punkty kontaktowe ds. integracji, „podręcznik integracji”, strony internetowe poświęcone zagadnieniom integracji).

2. Zalecenia Komitetu Regionów

Komitet Regionów

2.1 **podkreśla**, że wybór rodzajów i sposobów realizacji tych działań może nastąpić zgodnie z sytuacją i tradycjami poszczególnych państw, jednak propozycje Komisji traktowane są jako główne elementy wszystkich polityk integracji w państwach członkowskich;

2.2 **zwraca uwagę** na konieczność położenia nacisku na aspekt równości płci oraz na sytuację młodych imigrantów i dzieci z rodzin imigrantów;

2.3 **przyznaje**, iż uzyskanie podstawowej znajomości języka społeczeństwa przyjmującego, jego historii oraz instytucji należy uznać za konieczny warunek integracji;

2.4 **apeluje** o podjęcie wysiłków w systemie edukacji na rzecz umożliwienia imigrantom skutecznego i aktywnego udziału w społeczeństwie, np. poprzez programy nauczania uwzględniające wymiar międzykulturowy oraz szczególne wspieranie w zakresie nauczania młodych imigrantów. Ponadto należy podkreślić znaczenie nauczania przedszkolnego, jak również konieczność opracowania projektów ułatwiających okres przechodzenia ze szkoły do pracy – w tym celu należy zachęcić państwa członkowskie do stworzenia odpowiednich programów;

2.5 **podkreśla**, że poza koniecznością „skutecznej walki z przestępczością wśród młodocianych migrantów”, jak to ujmuje Komisja, należy także wspierać skuteczną politykę prewencji i informowania z wyprzedzeniem;

2.6 **podkreśla**, że należy wspierać dostęp imigrantów do publicznych i prywatnych dóbr i usług jako podstawową przesłankę integracji;

2.7 **zwraca uwagę**, że akceptacja odmiennych sposobów życia i poglądów ma nieprzekraczalną granicę, którą jest poszanowanie praw człowieka i wspierana przez prawodawstwo międzynarodowe oraz prawodawstwo UE walka z jakimkolwiek rodzajem dyskryminacji, zwłaszcza z nierównością płci. Powinno się udzielić specjalnej ochrony imigrantkom oraz zapewnić im pełen dostęp – na równych prawach – do zatrudnienia, edukacji i życia politycznego w demokratycznym społeczeństwie europejskim. Jednocześnie należy szanować ich wolną wolę, m.in. zapobiegając małżeństwom z przymusu, zwalczając przemoc domową, zabezpieczając ich prawa seksualne i reprodukcyjne, czy też zakazując poniżających praktyk, takich jak np. obrzezanie. Praw człowieka nie można negocjować, a ich nieprzestrzeganie nie może być usprawiedliwane żadną tradycją i/lub kulturą; dlatego też należy opracować i zrealizować określone środki informacji, zapobiegania, wsparcia i uświadamiania w celu zwalczania wszelakich dyskryminujących i/lub poniżających praktyk lub zwyczajów, zmierzając w ten sposób w kierunku równości szans imigrantów obojga płci;

2.8 **podkreśla** fakt, że treść komunikatu ma często charakter niewiążący i analitycznie niewyraźny. Ogólne wrażenie jest takie, iż w komunikacie na pierwszym planie znajdują się „łagodne działania” (jak dialog, fora, przekazywanie informacji itd.), przy czym nie należy niedoceniać znaczenia takich działań. Działania strukturalnie ważne dla integracji, jak np. udział imigrantów w życiu politycznym, stanowią jedynie tło (zasada 9);

2.9 **zaleca** jasne rozdzielenie i zaklasyfikowanie działań według odpowiednich zakresów odpowiedzialności politycznej, prawnej, strukturalnej i instytucjonalnej oraz odpowiednich podmiotów społeczeństwa przyjmującego, jak również według znaczenia tych działań. Pod tym względem należałoby w dalszym ciągu rozwijać wspólne podstawowe zasady i umocnić je jako instrument;

2.10 **popiera** kroki w kierunku spójnego podejścia na szczeblu UE. Należy skonsolidować ramy prawne w dziedzinie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich łącznie z ich prawami i obowiązkami;

2.11 **stwierdza**, że tematykę równości płci podkreśla się w treści komunikatu jako istotną kwestię. Z tego względu w omawianym dokumencie należałoby posługiwać się językiem równości płci;

2.12 **apeluje**, by każdy przyszły instrument polityki imigracyjnej należący do uregulowań dotyczących wjazdu i pobytu uwzględniał kwestie równego traktowania oraz prawa imigrantów i kobiet - imigrantów;

2.13 **podkreśla** znaczenie – przede wszystkim w kontekście udziału – zaangażowania zainteresowanych stron oraz pomysłu utworzenia europejskiego forum integracji organizacji koordynujących (konsultacja, zalecenia, ścisła łączność z krajowymi punktami kontaktowymi). Do współudziału zaprosić należałoby Parlament Europejski (PE), Europejski Komitet Ekonomiczno-

Społeczny (EKES) oraz Komitet Regionów (KR). Europejskie forum integracji powinno zostać zaangażowane w konferencję przygotowującą dotyczącą przyszłych wydań kolejnych wersji podręcznika integracji. Roczne sprawozdanie na temat migracji i integracji należy kontynuować i rozwijać;

2.14 **podkreśla**, że wiele z obiecywanych działań (inicjatywy powitalne, doradztwo, informowanie społeczności lokalnej, szkolenia, itp.) jest przewidzianych do realizacji na szczeblu lokalnym. Należy zatem zapewnić władzom lokalnym odpowiednie zasoby. To samo dotyczy również szczebla regionalnego (tworzenie instrumentów informacyjnych, programów wprowadzających, kulturalnych, itp.);

2.15 **apeluje** o zapewnienie gminom i regionom środków finansowych odpowiednich na potrzeby realizacji działań integracyjnych;

2.16 **proponuje** stworzyć bazę danych (zawierającą np. informacje dotyczące uznawania wykształcenia i dyplomów, informacje o potrzebach imigrantów, itp.);

2.17 **podkreśla**, że w dziedzinie integracji władze lokalne i regionalne mają do odegrania ogromną i nieodzowną rolę oraz mogą wnieść znaczną wiedzę i umiejętności. Z tego względu należy je angażować w znacznym zakresie na możliwie najwcześniejszym etapie opracowywania strategii oraz na przestrzeni realizacji całego procesu;

2.18 **apeluje** o zapewnienie środków i zachęt umożliwiających samym imigrantom wykorzystanie oferowanych rozwiązań (np. zachęt do poszukiwania pracy i wykształcenia);

2.19 **podkreśla** konieczność poprawy metod obliczania liczby imigrantów, tak aby odpowiednio dostosować i rozbudować środki integracji, które mają zostać wprowadzone w życie.

II. KOMUNIKAT KOMISJI DO RADY, PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO ORAZ KOMITETU REGIONÓW „ZWIĄZEK POMIĘDZY MIGRACJĄ I ROZWOJEM: KONKRETNE KIERUNKI DZIAŁANIA”, COM(2005) 390 KOŃCOWY

1. Stanowisko Komitetu Regionów

Komitet Regionów

1.1 **stwierdza**, że komunikat obejmuje działania na rzecz poprawy wpływu imigracji na rozwój. Jego podstawą jest komunikat z grudnia 2002 r. W centrum uwagi znalazła się migracja z południa na północ;

1.2 **zauważa**, że obok wpływu imigracji na rozwój krajów pochodzenia, ważne jest także przestudiowanie wpływu pomocy rozwojowej na emigrację, gdyż jedna stanowi podstawę drugiej. Na dłuższą metę przepływ imigrantów można kontrolować jedynie pomagając krajom pochodzenia w tworzeniu odpowiednich szans dla swoich obywateli;

1.3 **zauważa**, że komunikat koncentruje się wyraźnie na wspieraniu czasowego i pozornego powrotu w celu transferu wiedzy i doświadczenia z korzyścią dla krajów pochodzenia i ich rozwoju (tzw. obieg mózgow zamiast drenażu mózgow);

1.4 **przyjmuje z zadowoleniem** fakt, iż szczególną wagę przywiązuje się do włączenia polityki migracyjnej do polityki rozwoju, wykorzystania powracających emigrantów dla rozwoju, ułatwienia transferu kapitału oraz przekazów finansowych i współfinansowania projektów opartych na przekazach;

1.5 **pochwala** fakt, że komunikat bardzo ogólnie opowiada się za utrzymywaniem kontaktów między krajami pochodzenia a imigrantami. (Staje się to także coraz bardziej widoczne w polityce wobec obywatelstwa w poszczególnych państwach członkowskich);

1.6 **podkreśla** znaczenie silniejszego postrzegania imigrantów jako „budowniczych mostów” do swoich krajów pochodzenia. Podejście takie służyć powinno jako argument na rzecz uzupełnienia edukacji prowadzonej w języku kraju przyjmującego poprzez alfabetyzację i zajęcia w języku ojczystym;

1.7 **jest zdania**, że z dyskusji dotyczącej zielonej księgi w sprawie legalnej imigracji widać wyraźnie, iż w przyszłości główny nacisk położony będzie na forsowanie tymczasowego zatrudnienia i imigracji wysoko kwalifikowanej siły roboczej.

2. Zalecenia Komitetu Regionów

Komitet Regionów

2.1 **jest zdania**, że przepływy finansowe mogą przyczynić się do urzeczywistnienia celów rozwojowych. Są to jednak transfery prywatne, w związku z czym nie mogą one zastąpić oficjalnej pomocy rozwojowej (ODA). Fakt ten należy w odpowiedni sposób wziąć pod uwagę;

2.2 **podkreśla**, że koszty i warunki wysyłania przekazów są niezadowolające. Niezbędne są środki, które sprawią, że transfery staną się tańsze, szybsze i bezpieczniejsze. Można je zrealizować w krótkim okresie. Jednakże wpływ na rozwój określić należy jako cel długoterminowy;

2.3 **proponuje** następujące środki:

- wspieranie tańszych, szybszych i bezpieczniejszych sposobów wysyłania przekazów,
- poprawę jakości danych,
- przejrzystość,
- ramy prawne,
- ramy techniczne,
- dostęp do usług finansowych;

2.4 **przyjmuje z zadowoleniem** postulat wspomagania krajów rozwijających się w ich wysiłkach na rzecz zlokalizo-

wania swojej diaspory i rozwoju kontaktów z nią. Poprzez stworzenie baz danych należy umożliwić rządów krajów pochodzenia wykorzystanie elit swojej diaspory. Gdyby zaistniała takowa potrzeba, można by zaprosić takie elity do powrotu. Jednakże należy wyraźnie stwierdzić, że rejestrowanie diaspory w bazach danych może się odbywać wyłącznie na zasadach dobrowolności;

2.5 **przyznaje**, że ograniczona czasowo imigracja powinna zwiększać potencjał kraju pochodzenia. Nie może to jednak służyć za ogólną zasadę dotyczącą robotników sezonowych;

2.6 **podkreśla**, że zgodnie z obecnie obowiązującym prawem (dyrektywą Rady 2003/109/WE z dnia 25 listopada 2003 r. dotyczącą statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi), wspomniana tu migracja powrotna oraz czasowy lub pozorny powrót są niemożliwe, ponieważ imigranci posiadający nieograniczone prawo do osiedlania się tracą ten status, jeśli pozostają przez dłuższy czas poza krajem przyjmującym. **Przyjmuje** zatem **z zadowoleniem** zapowiedziane w komunikacie sprawdzenie, w jaki sposób można zapewnić, by obywatele państw trzecich nie tracili prawa zamieszkania w UE, chociaż w ramach programu powrotu czasowo powracają do kraju pochodzenia;

2.7 **proponuje** ustanowienie wspólnej normy, która umożliwi imigrantom posiadającym pozwolenie stałego pobytu (lub mającym do niego prawo) na powrót do swojego kraju pochodzenia – na okres czasu uważany przez nich za niezbędny – bez ryzyka utraty statusu obywateli kraju trzeciego (statusu rezydentów długoterminowych lub rezydentów mających prawo stałego pobytu);

2.8 **uznaje**, że komunikat w sprawie związku pomiędzy migracją i rozwojem odzwierciedla rozszerzanie się międzynarodowej dyskusji na temat postrzegania imigrantów jako czynnika rozwoju (przekazy, transfer wiedzy, itp.). Patrząc z tej perspektywy, czasowa migracja odgrywa pozytywną rolę, jednakże należałoby przy tym najpierw przeanalizować środki, które opierają się na założeniu, że powrót jest dobrowolny lub wiąże się z systemem zachęt;

2.9 **apeluje zatem**, by w tym kontekście ponownie zastanowić się nad znaczeniem transnarodowości dla polityki integracji;

2.10 **docenia**, że komunikat przyjmuje interesującą perspektywę, w której kraje pochodzenia są postrzegane jako podmioty zainteresowane zarządzaniem migracją. Jednakże owe pozytywne aspekty tymczasowej migracji i tymczasowego powrotu wymagałyby nieograniczonego prawa powrotu imigrantów będących rezydentami długoterminowymi (diametralne przeciwieństwo w stosunku do dyrektywy Rady 2003/109/WE z dnia 25 listopada 2003 r. dotyczącej statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi, która przewiduje automatyczną utratę uzyskanego już prawa pobytu w przypadku nieobecności na terytorium UE);

2.11 **przyjmuje z zadowoleniem** fakt, że w komunikacie położono nacisk na forsowanie migracji tymczasowej pod warunkiem, że wynika ona z wyboru i systemu zachęt. Migracja tymczasowa może być pozytywnym instrumentem w rozwoju krajów trzeciego świata;

2.12 **uważa**, że tymczasowa migracja może funkcjonować skutecznie tylko wtedy, gdy imigrantom zezwala się na ponowny wjazd do kraju przyjmującego po tymczasowym powrocie do kraju ich pochodzenia. Dlatego też **wzywa** państwa członkowskie, które obecnie nie zezwalają na wielokrotny wjazd, do ponownego rozważenia tego zakazu;

2.13 **uznaje**, że zatrudnienie sezonowe stanowi krótkookresową korzyść dla pracownika, jako że stwarza ono czasową możliwość zarabiania pieniędzy i zdobywania doświadczenia zawodowego. Jednakże pracownicy wracają do krajów pochodzenia bez nadziei poprawy swojej sytuacji ekonomicznej i społecznej. Zdaniem Komitetu Regionów pierwszeństwo należy dać perspektywie bardziej długookresowej;

2.14 **przyjmuje z zadowoleniem** wsparcie dla programów powrotu. Mogą one jednak przynieść wyniki tylko w przypadku skutecznej polityki rozwoju, m.in. poprzez wzmocnienie skoordynowanych działań w zakresie współpracy zdecentralizowanej;

2.15 **apeluje** zatem o dostateczne inwestycje w infrastrukturę oraz nakłady na szkolenia, jak również kontrolowanie spożytkowania zasobów w miejscu ich wykorzystania;

2.16 **zaleca**, by w zakresie migracji pracowników sezonowych, potencjalnie bardziej narażonej na ryzyko wykorzystania, przewidziano odpowiednie środki mające zażegnać takie ryzyko;

2.17 **zauważa**, że choć propozycje przedstawione w komunikacie zawierają środki perspektywiczne i prowadzące do celu, to równocześnie jednak potrzeba dalszej pracy nad rozwiązaniem tych sprzeczności;

2.18 **podkreśla**, że nie wolno dopuścić, by koncepcje restrykcyjne zdobyły dominującą pozycję w UE;

2.19 **podkreśla**, iż trzeba zapobiec realizacji negatywnego scenariusza, w którym legitymizuje się rozbudowane środki zmuszające do powrotu w imię promocji rozwoju, natomiast nie wprowadza się żadnego systemu szerszych możliwości legalnej imigracji dla wszystkich poziomów kwalifikacji (zob. wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie wspólnych norm i procedur dla państw członkowskich dotyczących powrotu nielegalnych imigrantów z państw trzecich COM(2005) 391);

2.20 **podkreśla**, że należy przyznać podstawowe znaczenie pomocy na rzecz rozwoju dla krajów będących źródłem emigracji, pobudzając poprzez specjalne umowy i programy współpracę z tymi krajami we wszystkich dziedzinach;

2.21 **podkreśla**, że w dziedzinie integracji władze lokalne i regionalne mają do odegrania ogromną i nieodzowną rolę oraz mogą wnieść rozległą wiedzę i umiejętności. Z tego względu należy je angażować w znacznym zakresie na możliwie najwcześniejszym etapie opracowywania strategii oraz na przestrzeni realizacji całego procesu.

III. WNIOSEK KOMISJI DOTYCZĄCY DYREKTYWY PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY W SPRAWIE WSPÓLNYCH NORM I PROCEDUR DLA PAŃSTW CZŁONKOWSKICH DOTYCZĄCYCH POWROTU NIELEGALNYCH IMIGRANTÓW Z PAŃSTW TRZECICH, COM(2005) 391 KOŃCOWY

1. Stanowisko Komitetu Regionów

Komitet Regionów

1.1 **podkreśla**, że skuteczna polityka w zakresie powrotów jest niezbędnym elementem przemyślanej i wiarygodnej polityki w sprawie migracji;

1.2 **zwraca uwagę**, że dyrektywa powinna zapewnić uczciwą i przejrzystą procedurę;

1.3 **stwierdza**, że zasadę dobrowolnego powrotu (stosowanie zachęt) powinno się urzeczywistniać poprzez zharmonizowaną dwustopniową procedurę (wydanie decyzji o powrocie oraz wydanie nakazu deportacji);

1.4 **przyjmuje z zadowoleniem** ustanowienie ogólnounijnego zakazu ponownego wjazdu może także stać się podstawą wspólnej bazy danych (SIS II).

2. Zalecenia Komitetu Regionów

Komitet Regionów

2.1 **apeluje**, by zasad praworządności i prawa do sprawiedliwego procesu nie poświęcać w imię ksenofobii i koncentrowania się na względach czysto ekonomicznych;

2.2 **podkreśla**, że przy wprowadzaniu minimum gwarancji proceduralnych trzeba szczególnie przestrzegać proporcjonalności środków przymusu. Ponieważ imigranci powracający do kraju pochodzenia często muszą się liczyć z ciężkimi represjami, należy przyjąć niezbędne środki gwarantujące ochronę praw człowieka, nadając absolutny priorytet ochronie w obliczu ewentualnego wydalenia do kraju pochodzenia;

2.3 **ubolewa**, że nie pomyślano, na przykład, o specjalnych uregulowaniach na rzecz ochrony kobiet, dziewcząt i nieletnich, a także osób niepełnosprawnych;

2.4 **wzywa** do tego, by wspólnotową ochroną objąć również ofiary i świadków handlu ludźmi i innych przestępstw popełnianych w związku z migracją;

2.5 **podkreśla**, że prawa człowieka zapisane w prawie wspólnotowym, a przede wszystkim w Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz ujęte w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, powinny stanowić podstawę tworzonych norm prawnych. Poprzez wyraźne i wiążące odniesienie do konkretnych artykułów konwencji i karty należy zagwarantować uwzględnianie wspomnianych zagadnień przy wdrażaniu dyrektywy przez państwa członkowskie. Sformułowania „zmiękczające” (np. należyście, stosownie do) kryją w sobie niebezpieczeństwo związane z nadmierną swobodą interpretacji;

2.6 **zwraca uwagę**, że samego tylko nielegalnego pozostawania na terytorium państwa członkowskiego nie można traktować jako decydującego dowodu na ryzyko ucieczki. Takie postępowanie stanowiłoby niedopuszczalny uprzedni osąd sprzeczny z art. 6 (Prawo do rzetelnego procesu sądowego) Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności;

2.7 **podkreśla** znaczenie ochrony ofiar i świadków handlu ludźmi. Osób tych nie powinno się jedynie traktować instrumentalnie do celów postępowania karnego. Przed wydaniem decyzji o powrocie należy raczej uwzględnić sytuację panującą w kraju pochodzenia, by nie umożliwiać sprawcom wspomnianych czynów wywierania nacisków i niebezpiecznych pogroźek;

2.8 **opowiada się za tym**, by pod sformułowaniem „zagrożenie dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa państwa” uzasadniającym nałożenie zakazu ponownego wjazdu kryły się wyłącznie szczególnie poważne wykroczenia przeciwko żywotnym interesom państw członkowskich. Wykroczenia tylko w niewielkim stopniu oddziałujące na dobro ogółu, jak na przykład niekwalifikowany nielegalny pobyt, nie powinny być obłożone wspomnianą sankcją;

2.9 **zaleca**, by osobom nieposiadającym wystarczających środków zapewniano pomoc w pokrywaniu kosztów procesu, niezależnie od przewidywań dotyczących jej konieczności. Nie

sposób należy ocenić konieczności takowej pomocy finansowej z wyprzedzeniem, w trakcie toczącego się postępowania. Dlatego też fakt braku środków powinien być decydującym czynnikiem warunkującym udzielenie pomocy;

2.10 **akcentuje** wymóg proporcjonalności stosowanych środków przymusu (tymczasowego zatrzymania), ponieważ imigranci powracający do kraju pochodzenia często muszą liczyć się z ciężkimi represjami. Choć poszczególne osoby mogą się skłaniać ku skrajnym zachowaniom, to właśnie w tej dziedzinie nie wolno tracić z oczu praw człowieka;

2.11 **stwierdza wyraźnie**, że państwa członkowskie powinny być zobowiązane do zagwarantowania odpowiedniej opieki medycznej w trakcie tymczasowego zatrzymania;

2.12 **opowiada się** za zastosowaniem Konwencji praw dziecka z dnia 20 listopada 1989 r. w całej jej treści. Na podkreślenie zasługują zwłaszcza prawa do swobody myśli, sumienia i wyznania, kwestie ochrony sfery życia prywatnego, ochrony przed przemocą, złym traktowaniem i zaniedbaniem, prawo do opieki zdrowotnej, prawo do edukacji, dostępu do szkolnictwa oraz kształcenia zawodowego, jak również kwestie ochrony mniejszości;

2.13 **podkreśla**, że aby zapewnić funkcjonowanie mechanizmów przewidzianych w obowiązującej dyrektywie należy zagwarantować, by doręczanie nakazów innych państw członkowskich było uznawane i możliwe na terytorium poszczególnych państw członkowskich. Cel ten należy zrealizować za pomocą dwustronnych lub wielostronnych umów obejmujących również niezbędną współpracę pomiędzy odpowiednimi władzami;

2.14 **opowiada się** za stworzeniem centralnego systemu informatycznego do przechowywania danych osobowych. Władze wykonawcze w poszczególnych państwach członkowskich powinny mieć dostęp do tego systemu oraz powinny być zobowiązane do przekazywania niezbędnych danych.

Zalecenie 1

Artykuł 5

Tekst wniosku Komisji Europejskiej COM(2005) 391 końcowy – 2005/0167 (COD)	Poprawka
<p style="text-align: center;">Artykuł 5</p> <p>Związki rodzinne i najlepsze zabezpieczenie interesów dziecka</p> <p>Przy wdrażaniu niniejszej dyrektywy państwa członkowskie należy uwzględniać rodzaj i trwałość związków rodzinnych obywatela państwa trzeciego, czas trwania jego pobytu w państwie członkowskim oraz występowanie powiązań rodzinnych, kulturowych i społecznych z jego państwem pochodzenia. Ponadto uwzględniają one najlepsze zabezpieczenie interesów dziecka stosownie do podpisanej przy ONZ w 1989 r. Konwencji o prawach dziecka.</p>	<p style="text-align: center;">Artykuł 5</p> <p>Związki rodzinne i najlepsze zabezpieczenie interesów dziecka</p> <p>Przy wdrażaniu niniejszej dyrektywy państwa członkowskie należy uwzględniać rodzaj i trwałość związków rodzinnych <u>należy uwzględniać rodzaj i trwałość związków rodzinnych</u> obywatela państwa trzeciego <u>zgodnie z art. 8 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności</u>, czas trwania jego pobytu w państwie członkowskim oraz występowanie powiązań rodzinnych, kulturowych i społecznych z jego państwem pochodzenia. Ponadto uwzględniają <u>uwzględniają</u> dbają <u>dbają</u> one o najlepsze zabezpieczenie interesów dziecka stosownie do podpisanej przy ONZ w 1989 r. Konwencji <u>zgodnie z podpisaną przy ONZ w 1989 r. Konwencją</u> o prawach dziecka.</p>

Uzasadnienie

Komitetowi Regionów szczególnie zależy, by prawa człowieka zapisane w uregulowaniach wspólnotowych, a przede wszystkim w Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, stanowiły podstawę tworzonych norm prawnych. Poprzez wyraźne i wiążące odniesienie do konkretnego artykułu konwencji gwarantuje się uwzględnianie wspomnianych zagadnień przy wdrażaniu dyrektywy przez państwa członkowskie. Sformułowania „zmiękczone” (należycie, stosownie do) kryją w sobie niebezpieczeństwo związane z nadmierną swobodą interpretacji.

Zalecenie 2

Artykuł 6 ust. 2

Tekst wniosku Komisji Europejskiej COM(2005) 391 końcowy – 2005/0167 (COD)	Poprawka
<p style="text-align: center;">Artykuł 6</p> <p style="text-align: center;">Decyzja o powrocie imigranta</p> <p>2. Decyzja o powrocie imigranta gwarantuje odpowiedni termin dobrowolnego wyjazdu wynoszący maksymalnie cztery tygodnie, poza przypadkami, w których istnieje uzasadnione podejrzenie, że dana osoba mogłaby w tym czasie zbiec. W przypadku gdy istnieje takie ryzyko, na okres do wspomnianego terminu dobrowolnego wyjazdu mogą zostać nałożone określone zobowiązania, obejmujące np. regularne stawiennictwo w danych urzędach, zdeponowanie gwarancji finansowej, dostarczenie dokumentów bądź zobowiązanie do przebywania w określonym miejscu.</p>	<p style="text-align: center;">Artykuł 6</p> <p style="text-align: center;">Decyzja o powrocie imigranta</p> <p>2. Decyzja o powrocie imigranta gwarantuje odpowiedni termin dobrowolnego wyjazdu wynoszący maksymalnie cztery tygodnie, poza przypadkami, w których istnieje uzasadnione podejrzenie, że dana osoba mogłaby w tym czasie zbiec. W przypadku gdy istnieje takie ryzyko, na okres do wspomnianego terminu dobrowolnego wyjazdu mogą zostać nałożone określone zobowiązania, obejmujące np. regularne stawiennictwo w danych urzędach, zdeponowanie gwarancji finansowej, dostarczenie dokumentów bądź zobowiązanie do przebywania w określonym miejscu.</p> <p><u>2a. Ryzyka ucieczki nie zakłada się jedynie na podstawie faktu nielegalnego pobytu obywatela państwa trzeciego na terytorium państwa członkowskiego.</u></p>

Uzasadnienie

Proponowane uzupełnienie służy wyjaśnieniu, że samego tylko nielegalnego pozostawiania na terytorium państwa członkowskiego nie można traktować jako decydującego dowodu na ryzyko ucieczki. Takie postępowanie stanowiłoby niedopuszczalny uprzedni osąd sprzeczny z art. 6 (Prawo do rzetelnego procesu sądowego) Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.

Zalecenie 3

Artykuł 6 ust. 5

Tekst wniosku Komisji Europejskiej COM(2005) 391 końcowy – 2005/0167 (COD)	Poprawka
<p style="text-align: center;">Artykuł 6</p> <p style="text-align: center;">Decyzja o powrocie imigranta</p> <p>5. Państwa członkowskie mogą w dowolnym momencie postanowić o przyznaniu obywatelowi państwa trzeciego przebywającemu nielegalnie na ich terytorium swojego własnego dokumentu pobytowego lub innego dokumentu upoważniającego do pobytu z przyczyn rodzinnych, humanitarnych lub innych. W takim przypadku nie wydaje się decyzji o powrocie imigranta, natomiast jeśli taka decyzja została już wydana, jest ona wycofywana.</p>	<p style="text-align: center;">Artykuł 6</p> <p style="text-align: center;">Decyzja o powrocie imigranta</p> <p>5. Państwa członkowskie mogą w dowolnym momencie postanowić o przyznaniu obywatelowi państwa trzeciego przebywającemu nielegalnie na ich terytorium swojego własnego dokumentu pobytowego lub innego dokumentu upoważniającego do pobytu z przyczyn rodzinnych, humanitarnych lub innych. W takim przypadku nie wydaje się decyzji o powrocie imigranta, natomiast jeśli taka decyzja została już wydana, jest ona wycofywana.</p> <p><u>5a Państwa członkowskie chronią ofiary i świadków handlu ludźmi. W takich przypadkach nie wydaje się decyzji o powrocie imigranta tak długo – bądź jeżeli taka decyzja została już wydana, jest ona wycofywana – dopóki nie zostanie ustalone, iż ofiary i świadkowie handlu ludźmi można odesłać do bezpiecznego dla nich kraju trzeciego. Aby ułatwić odpowiednie prowadzenie działań w obronie praw imigrantów przez państwa członkowskie, Unia Europejska będzie musiała przewidzieć dla nich różnorodne mechanizmy pomocy finansowej.</u></p>

Uzasadnienie

Proponując powyższą zmianę, Komitet Regionów pragnie podkreślić znaczenie ochrony wskazanej wyżej prześladowanej grupy. Ofiar i świadków handlu ludźmi nie powinno się jedynie traktować instrumentalnie dla celów postępowania karnego. Przed wydaniem decyzji o powrocie należy raczej uwzględnić sytuację panującą w kraju pochodzenia, by nie umożliwić sprawcom wspomnianych czynów wywierania nacisków i niebezpiecznych pogroźek.

Unia Europejska powinna być współodpowiedzialna za wszelkie działania w dziedzinie walki z nielegalną imigracją, która w obecnej sytuacji nie jest indywidualnym problemem każdego kraju, lecz wyzwaniem dla Unii jako całości. Perspektywy budżetowe Unii Europejskiej na lata 2007 – 2013 przewidują mechanizmy pomocy gospodarczej w ramach programu na rzecz obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. Określone części tego programu będą poświęcone polityce imigracyjnej i integracyjnej i będą mogły częściowo dotyczyć omawianych spraw.

Zalecenie 4

Artykuł 8 ust. 2

Tekst wniosku Komisji Europejskiej COM(2005) 391 końcowy – 2005/0167 (COD)	Poprawka
<p style="text-align: center;"><i>Artykuł 8</i></p> <p style="text-align: center;">Odroczenie wykonania</p> <p>1. Państwa członkowskie mogą odroczyć wykonanie decyzji o powrocie imigranta na czas, jaki uznają za stosowny, uwzględniając znaczące dla poszczególnych przypadków okoliczności.</p> <p>2. Państwa członkowskie odraczają wykonanie nakazu deportacji w okolicznościach podanych poniżej, dopóki okoliczności te mają miejsce:</p> <p>a. obywatel państwa trzeciego jest niezdolny do odbycia podróży albo nie może zostać przetransportowany do państwa pochodzenia z uwagi na jego stan zdrowia fizycznego lub psychicznego;</p> <p>b. z przyczyn technicznych, takich jak np. brak możliwości transportu lub innych trudności, nie jest możliwe wykonanie deportacji w sposób humanitarny gwarantujący danemu obywatelowi państwa trzeciego pełne poszanowanie jego praw człowieka i godności;</p> <p>c. brak pewności, że niepełnoletni bez opiekunów w miejscu wyjazdu lub po przybyciu do państwa powrotu zostanie przekazany członkowi rodziny, równoważnemu przedstawicielowi, np. opiekunowi prawnemu niepełnoletniego, lub kompetentnemu urzędnikowi państwa, do którego powraca niepełnoletni, po sprawdzeniu warunków, w których niepełnoletni znajdzie się po powrocie.</p> <p>3. W przypadku odroczenia wykonania decyzji o powrocie lub nakazu deportacji, tak jak to przewidziano w ust. 1 i 2, na danego obywatela państwa trzeciego – w celu uniknięcia ryzyka ucieczki – mogą zostać nałożone określone zobowiązania, takie jak regularne stawianictwo w danych urzędach, zdeponowanie gwarancji finansowej, złożenie dokumentów bądź zobowiązanie do przebywania w określonym miejscu.</p>	<p style="text-align: center;"><i>Artykuł 8</i></p> <p style="text-align: center;">Odroczenie wykonania</p> <p>1. Państwa członkowskie mogą odroczyć wykonanie decyzji o powrocie imigranta na czas, jaki uznają za stosowny, uwzględniając znaczące dla poszczególnych przypadków okoliczności.</p> <p>2. Państwa członkowskie odraczają wykonanie nakazu deportacji w okolicznościach podanych poniżej, dopóki okoliczności te mają miejsce:</p> <p>a. obywatel państwa trzeciego jest niezdolny do odbycia podróży albo nie może zostać przetransportowany do państwa pochodzenia z uwagi na jego stan zdrowia fizycznego lub psychicznego;</p> <p>b. z przyczyn technicznych, takich jak np. brak możliwości transportu lub innych trudności, nie jest możliwe wykonanie deportacji w sposób humanitarny gwarantujący danemu obywatelowi państwa trzeciego pełne poszanowanie jego praw człowieka i godności;</p> <p>c. brak pewności, że niepełnoletni bez opiekunów w miejscu wyjazdu lub po przybyciu do państwa powrotu zostanie przekazany członkowi rodziny, równoważnemu przedstawicielowi, np. opiekunowi prawnemu niepełnoletniego, lub kompetentnemu urzędnikowi państwa, do którego powraca niepełnoletni, po sprawdzeniu warunków, w których niepełnoletni znajdzie się po powrocie.</p> <p><u>2.a W każdym wypadku państwa członkowskie powinny odroczyć wykonanie decyzji o nakazie deportacji niepełnoletniego do momentu, gdy zagwarantowane zostanie, że w miejscu wyjazdu lub po przybyciu do państwa powrotu niepełnoletni taki zostanie przekazany członkowi rodziny, równoważnemu przedstawicielowi, np. opiekunowi prawnemu niepełnoletniego lub kompetentnemu urzędnikowi państwa, do którego powraca niepełnoletni, po dokonaniu oceny nadrzędnego interesu niepełnoletniego i sprawdzeniu warunków, w których niepełnoletni znajdzie się po powrocie.</u></p> <p>3. W przypadku odroczenia wykonania decyzji o powrocie lub nakazu deportacji, tak jak to przewidziano w ust. 1 i 2, na danego obywatela państwa trzeciego – w celu uniknięcia ryzyka ucieczki – mogą zostać nałożone określone zobowiązania, takie jak regularne stawianictwo w danych urzędach, zdeponowanie gwarancji finansowej, złożenie dokumentów bądź zobowiązanie do przebywania w określonym miejscu.</p>

Uzasadnienie

Byłoby poważnym naruszeniem, czymś sprzecznym z wszystkimi międzynarodowymi konwencjami praw człowieka, zwłaszcza nowojorską Konwencją Praw Dziecka, gdyby pozostawiono w gestii państw członkowskich możliwość organizowania powrotu niepełnoletnich bez przeprowadzenia takiej kontroli, która ma zasadnicze znaczenie dla oceny nadrzędnego interesu nieletniego (jest to fundamentalne kryterium, które powinna uwzględniać każda decyzja w zakresie nieletnich).

Zalecenie 5

Artykuł 9 ust. 3

Tekst wniosku Komisji Europejskiej COM(2005) 391 końcowy – 2005/0167 (COD)	Poprawka
<p style="text-align: center;">Artykuł 9 ust. 3</p> <p style="text-align: center;">Zakaz ponownego wjazdu</p> <p>3. Zakaz ponownego wjazdu może zostać cofnięty, w szczególności w przypadku gdy:</p> <p>a) wobec danego obywatela państwa trzeciego po raz pierwszy wydano decyzję o powrocie lub nakaz deportacji;</p> <p>b) obywatel państwa trzeciego stawiał się w przedstawicielstwie konsularnym państwa członkowskiego;</p> <p>c) obywatel państwa trzeciego zwrócił wszystkie koszty związane z przeprowadzeniem poprzedniej procedury powrotu.</p>	<p style="text-align: center;">Artykuł 9 ust. 3</p> <p style="text-align: center;">Zakaz ponownego wjazdu</p> <p>3. Zakaz ponownego wjazdu może zostać cofnięty <u>w każdej chwili</u>, w szczególności w przypadku gdy:</p> <p>a) wobec danego obywatela państwa trzeciego po raz pierwszy wydano decyzję o powrocie lub nakaz deportacji;</p> <p>b) obywatel państwa trzeciego stawiał się w przedstawicielstwie konsularnym państwa członkowskiego;</p> <p>c) obywatel państwa trzeciego zwrócił wszystkie koszty związane z przeprowadzeniem poprzedniej procedury powrotu.</p>

Uzasadnienie

Proponowana zmiana doprecyzowuje powyższy przepis. W szczególności wyraźne powiązanie cofnięcia zakazu ponownego wjazdu ze zwróceniem kosztów związanych z przeprowadzeniem procedury powrotu, o którym mowa w lit. c), mogłoby prowadzić do niesłusznej pozytywnej dyskryminacji osób zamożnych czy wręcz dysponujących znacznymi środkami finansowymi band przemytników. Dla Komitetu Regionów kwestia wymogu stawienia się w przedstawicielstwie konsularnym także pozostaje otwarta.

Zalecenie 6

Artykuł 12 ust. 3

Tekst wniosku Komisji Europejskiej COM(2005) 391 końcowy – 2005/0167 (COD)	Poprawka
<p style="text-align: center;">Artykuł 12</p> <p style="text-align: center;">Środki zaskarżenia</p> <p>3. Państwa członkowskie gwarantują danemu obywatelowi państwa trzeciego możliwość uzyskania porady prawnej, zastępstwo prawne oraz, jeśli zachodzi taka konieczność, pomoc językową. Pomoc prawna jest udzielana osobom, które nie posiadają wystarczających środków, w zakresie, w jakim jest ona konieczna dla zapewnienia skutecznego dostępu do wymiaru sprawiedliwości.</p>	<p style="text-align: center;">Artykuł 12</p> <p style="text-align: center;">Środki zaskarżenia</p> <p>3. Państwa członkowskie gwarantują danemu obywatelowi państwa trzeciego możliwość uzyskania porady prawnej, zastępstwo prawne oraz, jeśli zachodzi taka konieczność, pomoc językową. Pomoc prawna jest udzielana osobom, które nie posiadają wystarczających środków; w zakresie, w jakim jest ona konieczna dla zapewnienia skutecznego dostępu do wymiaru sprawiedliwości.</p>

Uzasadnienie

Komitet Regionów zaleca, by osoby nieposiadające wystarczających środków miały zapewnioną pomoc prawną niezależnie od przewidywań dotyczących jej konieczności. Nie sposób należycie ocenić konieczności takowej pomocy finansowej z wyprzedzeniem, w trakcie toczącego się postępowania. Dlatego też fakt braku środków powinien być decydującym czynnikiem warunkującym udzielenie pomocy.

Zalecenie 7

Artykuł 14 ust. 1

Tekst wniosku Komisji Europejskiej COM(2005) 391 końcowy – 2005/0167 (COD)	Poprawka
<p style="text-align: center;">Artykuł 14</p> <p style="text-align: center;">Tymczasowe zatrzymanie</p> <p>1. W przypadkach, w których są uzasadnione powody, aby zakładać, że istnieje niebezpieczeństwo ucieczki, a także w przypadkach, w których zastosowanie mniej drastycznych środków przymusu, takich jak np. regularne stawiennictwo w danych urządach, zdeponowanie gwarancji finansowej, złożenie dokumentów, zobowiązanie do przebywania w wyznaczonym miejscu bądź inne środki mające zapobiec temu ryzyku, nie byłoby wystarczające, państwa członkowskie stosują wobec obywatela państwa trzeciego, który podlega bądź będzie podlegał nakazowi deportacji lub decyzji o powrocie, środek polegający na zatrzymaniu tymczasowym.</p>	<p style="text-align: center;">Artykuł 14</p> <p style="text-align: center;">Tymczasowe zatrzymanie</p> <p>1. W przypadkach, w których są uzasadnione powody, aby zakładać, że istnieje niebezpieczeństwo ucieczki, a także w przypadkach, w których zastosowanie mniej drastycznych środków przymusu, takich jak np. regularne stawiennictwo w danych urządach, zdeponowanie gwarancji finansowej, złożenie dokumentów, zobowiązanie do przebywania w wyznaczonym miejscu bądź inne środki mające zapobiec temu ryzyku, nie byłoby wystarczające, państwa członkowskie stosują wobec obywatela państwa trzeciego, który podlega bądź będzie podlegał nakazowi deportacji lub decyzji o powrocie, środek polegający na zatrzymaniu tymczasowym. <u>Ma tu zastosowanie art. 6 ust. 2a.</u></p>

Uzasadnienie

Proponowane uzupełnienie służy wyjaśnieniu, że samego tylko nielegalnego pozostawiania na terytorium państwa członkowskiego nie można traktować jako decydującego dowodu na ryzyko ucieczki. Takie postępowanie stanowiłoby niedopuszczalny uprzedni osąd sprzeczny z art. 6 (Prawo do rzetelnego procesu sądowego) Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.

Zalecenie 8

Artykuł 15 ust. 1

Tekst wniosku Komisji Europejskiej COM(2005) 391 końcowy – 2005/0167 (COD)	Poprawka
<p style="text-align: center;">Artykuł 15</p> <p style="text-align: center;">Warunki tymczasowego zatrzymania</p> <p>1. Państwa członkowskie gwarantują obywatelom państwa trzeciego, wobec których zastosowano tymczasowe zatrzymanie, humanitarny sposób traktowania i poszanowanie ich godności osobistej, a także praw podstawowych oraz traktowanie zgodnie z prawem międzynarodowym i krajowym. Obywatele ci, jeśli o to poproszą, mają prawo bezzwłocznego skontaktowania się z zastępcami prawnymi, członkami rodziny i odpowiednimi władzami konsularnymi, jak również z odnośnymi organizacjami międzynarodowymi i organizacjami pozarządowymi.</p>	<p style="text-align: center;">Artykuł 15</p> <p style="text-align: center;">Warunki tymczasowego zatrzymania</p> <p>1. Państwa członkowskie gwarantują obywatelom państwa trzeciego, wobec których zastosowano tymczasowe zatrzymanie, humanitarny sposób traktowania i poszanowanie ich godności osobistej, <u>z uwzględnieniem postanowień art. 3 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności a także praw podstawowych</u> oraz traktowanie zgodnie z prawem międzynarodowym i krajowym. <u>Szczególną uwagę zwraca się na proporcjonalność koniecznych środków przymusu.</u> Obywatele ci, jeśli o to poproszą, mają prawo bezzwłocznego skontaktowania się z zastępcami prawnymi, członkami rodziny i odpowiednimi władzami konsularnymi, jak również z odnośnymi organizacjami międzynarodowymi i organizacjami pozarządowymi.</p>

Uzasadnienie

Proponowana zmiana służy doprecyzowaniu zobowiązania przewidzianego w art. 3 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, by nikogo nie poddawać torturom bądź karać czy też traktować w sposób nieludzki lub poniżający.

Komitet Regionów szczególnie akcentuje wymóg proporcjonalności stosowanych środków przymusu, ponieważ imigranci powracający do kraju pochodzenia często muszą liczyć się z ciężkimi represjami. Choć poszczególne osoby mogą się skłaniać ku skrajnym zachowaniom, to właśnie w tej dziedzinie nie wolno tracić z oczu praw człowieka.

Zalecenie 9

Artykuł 15 ust. 2

Tekst wniosku Komisji Europejskiej COM(2005) 391 końcowy – 2005/0167 (COD)	Poprawka
<p style="text-align: center;">Artykuł 15</p> <p style="text-align: center;">Warunki tymczasowego zatrzymania</p> <p>2. Podczas tymczasowego zatrzymania zatrzymany przebywa w specjalnie do tego celu przeznaczonych obiektach. Państwo członkowskie, w przypadku gdy nie może zapewnić obiektów przeznaczonych specjalnie do celów zatrzymania tymczasowego i w związku z tym jest zmuszone do skorzystania z pomieszczeń więziennych, zapewnia, że obywatele państwa trzeciego przez cały okres zatrzymania tymczasowego są fizycznie odseparowani od zwykłych więźniów.</p> <p>Szczególną uwagę zwraca się na sytuację osób wymagających opieki. Państwa członkowskie gwarantują, że tymczasowo zatrzymane osoby niepełnoletnie nie są umieszczane w zwykłych pomieszczeniach więziennych. Niepełnoletni bez opiekunów przebywają w pomieszczeniach innych niż osoby dorosłe, chyba że wymaga tego najlepsze zabezpieczenie interesów dziecka.</p>	<p style="text-align: center;">Artykuł 15</p> <p style="text-align: center;">Warunki tymczasowego zatrzymania</p> <p>2. Podczas tymczasowego zatrzymania zatrzymany przebywa w specjalnie do tego celu przeznaczonych obiektach. Państwo członkowskie, w przypadku gdy nie może zapewnić obiektów przeznaczonych specjalnie do celów zatrzymania tymczasowego i w związku z tym jest zmuszone do skorzystania z pomieszczeń więziennych, zapewnia, że obywatele państwa trzeciego przez cały okres zatrzymania tymczasowego są fizycznie odseparowani od zwykłych więźniów. <u>W przypadku problemów natury fizycznej lub psychicznej państwo członkowskie zapewnia odpowiednią opiekę medyczną. Szczególną uwagę poświęca się opiece nad osobami, które doznały urazów.</u></p> <p><u>Państwo członkowskie w szczególny sposób uwzględni specyficzne potrzeby kobiet. W związku z tym w każdym wypadku podczas tymczasowego zatrzymania zapewnia ono oddzielne pomieszczenia dla kobiet i mężczyzn.</u></p> <p>Szczególną uwagę zwraca się na sytuację osób wymagających opieki. <u>Państwa członkowskie dbają o poszanowanie postanowień Konwencji praw dziecka z dnia 20 listopada 1989 r.</u> Państwa członkowskie gwarantują <u>w szczególności</u>, że tymczasowo zatrzymane osoby niepełnoletnie nie są umieszczane w zwykłych pomieszczeniach więziennych. Niepełnoletni bez opiekunów przebywają w pomieszczeniach innych niż osoby dorosłe, chyba że wymaga tego najlepsze zabezpieczenie interesów dziecka.</p>

Uzasadnienie

Proponowane zmiany powinny jasno wskazać, iż państwa członkowskie zobowiązane są do zagwarantowania odpowiedniej opieki medycznej w trakcie tymczasowego zatrzymania.

Potrzeba wyraźnego zapisu dotyczącego praw kobiet i dziewcząt.

Konwencja o prawach dziecka z dnia 20 listopada 1989 r. wymaga zastosowania w całej swojej treści. Na podkreślenie zasługują zwłaszcza prawa do swobody myśli, sumienia i wyznania, kwestie ochrony sfery życia prywatnego, ochrony przed użyciem przemocy, złym traktowaniem i zaniedbaniem, prawo do opieki zdrowotnej, prawo do edukacji, dostępu do szkolnictwa oraz kształcenia zawodowego, jak również kwestie ochrony mniejszości.

Zalecenie 10

Artykuł 11 ust. 1

Tekst wniosku Komisji Europejskiej COM(2005) 391 końcowy – 2005/0167 (COD)	Poprawka
<p style="text-align: center;">Artykuł 11</p> <p style="text-align: center;">Forma</p> <p>1. Decyzje o powrocie imigrantów i nakazy deportacji wydaje się w formie pisemnej.</p> <p>W decyzji i/lub nakazie państwa członkowskie podają powody rzeczowe i prawne i informują w formie pisemnej danego obywatela państwa trzeciego o istniejących środkach odwoławczych.</p>	<p style="text-align: center;">Artykuł 11</p> <p style="text-align: center;">Forma</p> <p>1. Decyzje o powrocie imigrantów i nakazy deportacji wydaje się w formie pisemnej.</p> <p>W decyzji i/lub nakazie państwa członkowskie podają powody rzeczowe i prawne i informują w formie pisemnej danego obywatela państwa trzeciego o istniejących środkach odwoławczych</p> <p><u>1a. Państwa członkowskie uznają i umożliwiają doręczanie pism urzędowych i decyzji innych państw członkowskich w ramach wspomnianego wyżej postępowania.</u></p>

Uzasadnienie

Dla zapewnienia funkcjonowania mechanizmów dyrektywy konieczne jest, by doręczanie nakazów innych państw członkowskich było uznawane i możliwe na terytorium poszczególnych państw członkowskich. Cel ten należy zrealizować za pomocą dwustronnych lub wielostronnych umów obejmujących również niezbędną współpracę pomiędzy odpowiednimi władzami.

Zalecenie 11

Nowy artykuł 16a

Bruksela,
COM(2005) 391 końcowy

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie wspólnych norm i procedur dla państw członkowskich dotyczących powrotu nielegalnych imigrantów z państw trzecich

Wyżej wymieniony dokument obejmuje obecnie rozdziały od I do VI.

Komitet Regionów opowiada się za jego uzupełnieniem poprzez dodanie rozdziału V (a) o następującej treści:

Rozdział V a)

CENTRALNY SYSTEM INFORMATYCZNY

Artykuł 16 a)

Centralny system informatyczny do przechowywania danych osobowych

1. Państwa członkowskie przechowują i aktualizują w scentralizowanym systemie informatycznym UE istotne z proceduralnego punktu widzenia dane osobowe dotyczące obywateli państw trzecich przebywających nielegalnie, którzy zostali lub powinni zostać wydalenii przez poszczególne państwa członkowskie.
2. Władze wykonawcze w poszczególnych państwach członkowskich mają dostęp do tego systemu oraz zobowiązane są do przekazywania danych, o których mowa w ust. 1.

Bruksela, 27 kwietnia 2006 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Michel DELEBARRE